

Christiane Gammeltoft-Hansens prædiken midfaste søndag

Taler

Christiane Gammeltoft-Hansen
Sognepræst

Dato

15. marts 2015

Sted

Lindevang Kirke

Omstændigheder

Denne prædiken er holdt ifm. et homiletisk og liturgisk forsøg i Lindevang Kirke i 2014/2015, hvor kirkens tre præster kontinuerligt prædikede over hele Markusevangeliet fra trinitatis søndag til 2. påskedag. Derved afveg præsterne fra at prædike over teksterne fra de autoriserede to tekstrækker til fordel for Markusevangeliet.

Prædikentekster

Daniels Bog kapitel 7, vers 9-10; 13-14
Paulus' Første Brev til Thessalonikerne kapitel 4, vers 13-18
Markusevangeliet kapitel 13, vers 14-32

Salmer

Den signede dag med fryd vi ser
Alle mine kilder skal være hos dig
I verden er ej nød så stor
Rejs op dit hoved, al kristenhed
Som den gyldne sol frembryder
Verdens igenfødsel

- 1 Undergangen, den skal komme, og den skal komme snart, siger Markus. Men kan vi tale med på undergangen, når verden står endnu?

I Markus' mund lyder undergangen som et nøgternt konstaterende udsagn. Det skal ske, siger han. Det kan vi ikke gøre noget ved. Og når det sker, så sker det pludseligt. Som en saks, der klipper en snor over, vil tiden falde fra hinanden. Der vil ikke bare være tale om en afbrydelse af verdens gang. Det vil være et fuldt stop. Glem alt om i god ro og orden at forlade katastrofeområdet. Det er enten flugt over hals og hoved eller panisk fastfrysning.

10

Det er nu over 2000 år siden, Markus sagde, det skulle ske, og at det skulle ske snart. Med hans egen nøgterne facon kan vi vist derfor godt tillade os roligt at sige det modsatte: Det skete ikke. Det er ikke blevet til undergang. Verden står her endnu. Lettere slidt, men ikke med udsigt til at være på vej ud over kanten og ned i afgrunden lige med det første.

15

Man skal passe på med tomme trusler. Den alvor man prøver at lægge for dagen, kan komme til at fremstå som tom, endda latterlig. Ikke at det afholder os fra de

20 tomme trusler.

I afmagt over at barnet ikke opfører sig ordentligt, hører man pludselig sig selv true med tidlig sengetid og andre restriktioner. I frustration over at den elskede er for besværlig, for krævende, for umulig, hører man pludselig sig selv true med,
25 at nu vil man ikke mere. Men når så truslen skal effektueres, kan man ikke. Har ikke engang lyst. Det var jo bare sagt i affekt, eller i et ikke helt overvejet forsøg på at få et øjeblik ro.

Er det det, der kommer til at ske for Markus? Truer han med mere, end der er
30 belæg for? Er det et yderste forsøg på at få en uvorn verden til at makke ret?

To ting melder sig her. Det ene er, at Markus' nøgterne tone efterlader en fornemmelse af, at der må ligge en mer-forventning bag. En forventning om ikke bare en afslutning, men også om en begyndelse. At når han med så
35 forholdsvis rolig pen kan skrive om sammenbruddet, så er det fordi, han skriver på troen om, at der bag om eller midt i undergangen vil indfinde sig kræfter, der vil bygge noget nyt op.

Hvis det er rigtigt, er der andet i hans fremtidsforudsigelser end en trussel. Så
40 betyder afslutningen på hele den rullende, rablende, uregerlige verdenshistorie ikke den totale opløsning, men snarere det endelige frembrud af Guds rige.

Det andet er, at undergangen bliver beskrevet som en øjenvidneberetning. Nogen må have været der, siden der kan meldes tilbage om, hvordan
45 undergangen tager sig ud. Nogen må have oplevet det, siden de kan fortælle om flugten, udsathed, en verden der har mistet sin hjemlighed, og med et fremstår forvrænget og fremmed. De må vide, hvad de taler om, siden de kan melde tilbage om, at det er særligt slemt, hvis det sker om vinteren. At det ikke er til at holde ud, når den indre kulde ledsages af en ydre.

50 Det kan ikke være verdens undergang, de har gjort sig erfaringer med, for som sagt: verden drejer stadig om sin akse. Men der gives jo også andre undergangserfaringer. Det må være dem, de taler ud fra. Og hvis disse andre undergangserfaringer klinger med i evangeliet, så kan vi ikke afvise det hele med den begrundelse, at undergangen øjensynlig er udsat på ubestemt tid.
55 Tværtimod – disse undergangeerfaringer kan vi godt tale med på.

60 Tillidens og uskyldens sammenbrud hører med til både den personlige og fælles historie. Vi har set landskaber blive ødelagt, nationer bryde sammen og folk jaget på flugt. Der har været tider i verdens gang, hvor de sædvanlige pejlemærker forsvandt, og man har mistet fornemmelsen af, hvad der er normalt. Det har været som at færdes mellem pigtråd i fjendeland. Og vi kan endda ikke kun tale om det i fortid. Det er også en nutidig erfaring og viden.

65 Hvor mange gange har vi ikke taget noget for givet og varigt, og så har det alligevel vist sig, at det kunne tabes. ”Aldrig mere krig”, er der blevet jublet, og så alligevel oprustede verden igen. ”Aldrig mere skal vi lade os forblinde af falske kristus’er og selvbestaltede profeter”, har vi sværget overfor hinanden. Og så har
70 det alligevel vist sig, at vi var mere manipulerbare end som så.

Det er blevet udfoldet i stor skala på verdenshistoriens scene. Men det er også blevet til en personlig erfaring. Som f.eks. en erfaring af, at det, der før gav mening, pludselig er væk. At man er blevet efterladt orienteringsløs i en
75 tilværelse, der har mistet sin genkendelige form. Eller som en erfaring af, at man kan miste den man ikke kan undvære. Det får ikke hele verden til at gå i stå, men det er et sammenbrud i den enkeltes liv.

Det sker, siger Markus. Og ja, det gør det. Det sker, at det bryder sammen. Er
80 det dermed slut? Ja, det er det. Og så alligevel ikke.

Sammenbruddet bærer det endelige og uafviselige med sig. Det kan ikke gøres om, og det kan ikke trækkes tilbage. Det er som det er. Slut. Men det er ikke slut i den forstand, at det nu aldrig kan blive til nye dage. For det er det, det er blevet
85 til: nye dage.

Der er sket det forbløffende, at den faldne verden gang på gang har rejst sig igen. Der er åbenbart en livsduelighed, der ikke er til at få bugt med. Det er som en kraft, der melder sig udefra. En opstandelseskraft, der rækker ned i afgrunden og
90 hiver en tilbage i livet igen.

Det er blevet til nye dage, ikke i den forstand, at vi bare fortsætter som var intet hændt. Vi bærer nu sammenbrudserfaringen med os. Men langsomt, langsomt kan der ske det, at verden igen får sin hjemlighed tilbage. At den tabte
95 orienteringsevne vender tilbage.

Sammenbruddet er ikke det sidste. Det menneskelige består, trods alle angreb på det.

100

Når det kommer dertil, er livets undergang, døden, heller ikke det sidste.

Der er en anden, der gør krav på vores fremtid.

105 Det er det opbyggelige midt i Markus' undergangsberetning.

Ude fra fremtiden kommer en os i møde. Med sig bringer han en helt anden vision for vores liv. Vi skal møde ham i luften siger Paulus. Hvad, der er faldet, skal åbenbart løftes op – lette fra undergangen og svinge sig op under himlen.

110

”Jeg bevarer din udgang og indgang” siger han, der kommer gående ude fra fremtiden. Mere slut kan det aldrig blive, end at Gud holder fast.

Vi bevæger os ikke frem mod undergang. Vi bevæger os frem mod opstandelse.

115 Markus lukker og slukker derfor heller ikke med undergangen. Han er tværtimod ved at tage luft ind til evangeliets kulmination – påsken og dens begivenheder.

Det er ikke slut. Det er først for alvor ved at begynde.

120

Amen

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

125

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Første tekstrække, Midfaste, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

130

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/christiane-gammeltoft-hansens-praediken-midfaste-sondag>

135